

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 10/2008 vp

Hallituksen esitys ydinterrorismin torjumisesta tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen hyväksymisestä sekä laeiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja ydinenergialain 69 §:n ja rikoslain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 16 päivänä kesäkuuta 2008 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen ydinterrorismin torjumisesta tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen hyväksymisestä sekä laeiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja ydinenergialain 69 §:n ja rikoslain muuttamisesta (HE 80/2008 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- yksikön päällikkö, lähetystöneuvos Marja Lehto, ulkoasiainministeriö
- lainsäädäntöneuvos Janne Kanerva, oikeusministeriö
- johtaja Antti Niittylä, Säteilyturvakeskus STUK.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- sisäasiainministeriö
- puolustusministeriö
- työ- ja elinkeinoministeriö
- keskusrikolipoliisi.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi New Yorkissa huhtikuussa 2005 ydinterrorismin torjumisesta tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen sekä lait sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja ydinenergialain 69 §:n ja rikoslain muuttamisesta.

Yleissopimuksen tarkoituksena on torjua ydinräjähteitä käyttäen tehtäviä tai ydinlaitoksiin kohdistuvia terroritekoja. Sopimus vahvistaa kansainvälistä terrorismin vastaista normipohjaa ja täydentää sektorikohtaisten terroris-

minvastaisten sopimusten sarjaa. Sopimus velvoittaa osapuolet kriminalisoimaan eräiden radioaktiivisten aineiden, ydinräjähteiden ja säteilylähteiden sekä ydinlaitosten käyttöön ja hallussapitoon liittyviä tekoja samoin kuin tällaisten tekojen valmistelun ja yrityksen. Kriminallisoitumääräysten ohella sopimuksessa on määräykset epäiltyjen syyttämiseksi, luovuttamisesta ja oikeusavusta sekä muista toimista ydinterrorismin ehkäisemiseksi.

Ydinterrorismin torjumisesta tehty yleissopimus tuli kansainvälisesti voimaan heinäkuussa

2007. Toukokuuhun 2008 mennessä sopimuksen oli ratifioinut 34 valtiota. Suomi allekirjoitti sopimuksen syyskuussa 2005. Suomen osalta sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä, kun Suomi tallettaa hyväksymis-

kirjansa Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti kuin yleissopimus tulee Suomen osalta voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta toteaa, että nyt käsiteltävänä oleva yleissopimus on osa kansainvälistä yhteistyötä terrorismin torjumiseksi. Yleissopimus edellyttää rikoslain yleisvaarallisen rikoksen valmistelua koskevan säännöksen muuttamista ja uuden radioaktiivisen aineen hallussapitorikoksen lisäämistä rikoslakiin. Vaikka ydinräjähdeterikoksen tekemistarkoituksessa tapahtuvan radioaktiivisen aineen tai laitteen hallussapidon yritys ei olekaan voimassa olevan lain mukaan rangaistava teko, yrityksen kriminalisointia voidaan pitää johdonmukaisena täydennyksenä yleisvaarallisten ja terroritekojen kriminalisointeihin.

Valiokunta pitää tärkeänä, että tietojen vaihtaminen sopimusvaltioiden kesken tapahtuu yleissopimuksen 7 artiklan mukaan kunkin sopimusvaltion kansallisen lainsäädännön puitteissa. Sopimusvaltiolla ei siten ole velvollisuutta sellaisten tietojen luovuttamiseen, joita se ei

kansallisen lakinsa mukaan saa luovuttaa tai jotka voisivat uhata kansallista turvallisuutta tai ydinaineiden fyysistä suojelua.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esityksessä tarkoitetun yleissopimuksen sekä lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä tarkoitetun yleissopimuksen ja

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2008

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

vpj. Tapani Mäkinen /kok
jäs. Thomas Blomqvist /r
Juha Hakola /kok
Heli Järvinen /vihr
Elsi Katainen /kesk
Timo Korhonen /kesk
Valto Koski /sd

Outi Mäkelä /kok
Petri Pihlajaniemi /kok
Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
Lenita Toivakka /kok
Unto Valpas /vas
Tuula Väättäinen /sd
vjäs. Veijo Puhjo /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuula Sivonen.